

Lefel
2

MEINI PRAWF CYMERADWYO

Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd

Cynnwys

	<u>Tudalen</u>
Cyflwyniad	1
Strwythur y cymhwyster	2
Nodau ac amcanion y pwnc	3
Cynnwys y pwnc	3
Gofynion asesu	3
Cynllun asesu	4
Deilliannau	5
Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo	5
Gofynion rhesymeg	5
Gofynion gweithredol	6
Atodiad A	7

Mae hon yn **Ddogfen Reoleiddio** o dan **Amod B7** o'r *Amodau Cydnabod Safonol (Mawrth 2017)*¹: *Cydymffurfio â Dogfennau Rheoleiddio*.

¹ <http://qualificationswales.org/cymraeg/cyhoeddiadau/amodau-cydnabod-safonol>

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r meini prawf cymeradwyo ar gyfer cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd. Datblygwyd y rhain drwy waith ymgysylltu â rhanddeiliaid, a oedd yn cynnwys grwpiau ffocws ac arolygon ar-lein. Mae'r meini prawf cymeradwyo hyn yn cynnwys y gofynion y mae'n rhaid i gorff dyfarnu eu bodloni wrth ddatblygu manyleb a deunyddiau asesu ar gyfer cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd.

Cynlluniwyd y cymhwyster hwn i'w gyflwyno gan amrywiaeth o ddarparwyr dysgu gan gynnwys dysgu seiliedig ar waith, addysg bellach ac ysgolion. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau iechyd plant. Mae'r cymhwyster hwn yn bennaf ar gyfer y rhai sy'n gweithio, neu sy'n chwilio am waith, gyda theuluoedd a phlant dan 8 oed mewn lleoliadau gofal plant rheoleiddiedig a'r rhai sy'n gweithio gyda theuluoedd a phlant rhwng 0 a 19 oed drwy wasanaethau plant y GIG. Mae'r cynnwys yn adlewyrchu amrywiaeth o rolau ac oedrannau gwahanol. Bydd angen i'r rhai sy'n gweithio gyda phlant rhwng 8 a 12 oed mewn lleoliadau gofal plant rheoleiddiedig hefyd gwblhau cymhwyster gwaith chwarae ychwanegol a nodwyd gan Skills Active er mwyn bodloni gofynion rheoleiddio.

Pan fo'n briodol, dylai'r cymhwyster hwn alluogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau trosglwyddadwy, gan gynnwys sgiliau cyfathrebu, llythrennedd, cymhwysedd digidol a rhifedd.

Bydd y meini prawf cymeradwyo yn y ddogfen hon yn dod i rym o fis Mawrth 2019, ac maent wedi'u cynllunio mewn partneriaeth â Gofal Cymdeithasol Cymru ac Addysg a Gwella Iechyd Cymru.

Ym mis Mawrth 2017, cyhoeddodd Cymwysterau Cymru benderfyniad i gyfyngu ar gyfres newydd o gymwysterau ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant² i'w haddysgu ar raglenni dysgu a ariennir gan arian cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r gyfres hon yn cynnwys y cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd.

Cyfyngir ar yr holl gymwysterau yn y gyfres am gyfnod o bum mlynedd o 1 Medi 2019 er mwyn sicrhau mai dim ond un fersiwn ohonynt sydd ar gael. Mae hyn yn golygu mai dim ond un corff dyfarnu a all ddyfarnu pob cymhwyster. Yn dilyn proses gaffael deg a thryloyw rhwng mis Ionawr 2017 a mis Awst 2017, mae Cymwysterau

² <http://qualificationswales.org/media/2534/230517-determination-to-restrict-hsc-final-w.pdf>

Cymru wedi llunio contract â chonsortium sy'n cynnwys City and Guilds of London Institute a CBAC i ddatblygu'r holl gymwysterau yn y gyfres ar y cyd.

Dim ond cymhwyster sy'n bodloni'r holl ofynion a nodir yn y ddogfen hon, ynghyd â'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*³ y bydd Cymwysterau Cymru yn ei gymeradwyo. Wrth ddatblygu'r cymwysterau i fodloni'r gofynion hyn, rhaid i gyrff dyfarnu ystyried *Fair Access by Design* (cyhoeddiad Saesneg yn unig).⁴ Rhaid i'r corff dyfarnu a gomisiynwyd hefyd fodloni'r holl ofynion a nodir yn y *contract consesiwn a ddyfarnwyd* yn ystod camau datblygu, cymeradwyo, gweithredu a chyflwyno'r cymhwyster.

Rhaid i gynnwys pwnc y cymhwyster hwn ymwneud â *Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant*⁵.

Pan fo gofynion y Meini Prawf Cymeradwyo Pwnc a nodir yn y ddogfen hon yn wahanol i'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*, y gofynion yn y ddogfen hon fydd drechaf.

Strwythur y cymhwyster

1. Rhaid i fanyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd gynnig tystysgrif am gymhwyster o 300 o Oriau Dysgu dan Arweiniad (ODA) i ddysgwyr a bydd angen ei diffinio o ran Cyfanswm Amser Cymhwyso (CAC) a chredydau.
2. Rhaid i deitl y cymhwyster ar QiW fod y canlynol:
 - 2.1. Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd.
3. Rhaid i gynllun Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd sicrhau'r canlynol:
 - 3.1. bod y deilliant a gyflawnir yn adlewyrchu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth a ddangosir yn yr asesiadau;
 - 3.2. y gellir cymharu'r cymhwyster â chymwysterau ar yr un lefel ledled y DU.

³ <http://qualificationswales.org/cymraeg/cyhoeddiadau/amodau-cydnabod-safonol>

⁴ <http://gov.wales/docs/dcells/publications/150727-fair-access-by-design-en.pdf>

⁵ <https://gofalcymdeithasol.cymru/dysgu-a-datblygu/fframwaith-sefydlu-cymru-gyfan-ar-gyfer-iechyd-a-gofal-cymdeithasol>

Nodau ac amcanion y pwnc

4. Mae gan gymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd alluogi dysgwyr i wneud y canlynol:
 - 4.1. datblygu eu gwybodaeth am yr egwyddorion a'r gwerthoedd craidd sy'n ategu arfer Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant, a'u dealltwriaeth ohonynt;
 - 4.2. datblygu eu gwybodaeth am ffyrdd o weithio yn y sectorau Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant, a'u dealltwriaeth ohonynt;
 - 4.3. datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth sy'n llywio arfer effeithiol ym maes Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant;
 - 4.4. meddu ar y wybodaeth a'r ddealltwriaeth graidd i'w helpu i symud ymlaen er mwyn astudio ymhellach neu weithio ym maes Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant.

Cynnwys y pwnc

5. Rhaid i gynnwys manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd adlewyrchu nodau ac amcanion y pwnc.
6. Mae gan gymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd gynnwys y cynnwys gorfodol a nodir yn *Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Cynnwys Craidd (Atodiad A)*. Bydd y cynnwys hwn yn ffurfio 100% o gynnwys y cymhwyster.

Gofynion asesu

7. Rhaid i'r asesiad o'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sy'n ofynnol yn y manylebau alluogi dysgwyr i wneud y canlynol:
 - a) Dangos gwybodaeth am gysyniadau, gwerthoedd a materion allweddol Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant, a dealltwriaeth ohonynt.
 - b) Cymhwyso gwybodaeth am gysyniadau, gwerthoedd a materion allweddol Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant, a dealltwriaeth ohonynt, mewn cyd-destunau perthnasol.

Cynllun asesu

8. Rhaid ymdrin â holl gynnwys y pwnc yn yr asesiadau dros oes y fanyleb.
9. Bydd Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd yn cael ei asesu'n fewnol ac yn allanol.
10. Rhaid i'r fanyleb nodi pa gynnwys y bydd yr asesiad mewnol a/neu allanol yn ei gwmpasu. Rhaid i faint pob elfen asesiad fod yn gymharol gymesur â'r cynnwys a gaiff ei asesu.
11. Bydd yr asesiad allanol:
 - 11.1. yn cynnwys arholiad amlddewis;
 - 11.2. yn asesu'r cynnwys o bob uned;
 - 11.3. yn cael ei ategu gan fanyleb prawf sy'n nodi pa gynnwys a gaiff ei gwmpasu dros amser a'r cynnwys y mae'n rhaid i bob arholiad ei gwmpasu.
12. Bydd yr asesiad mewnol:
 - 12.1. yn cynnwys tair tasg ysgrifenedig, gyda phob un yn seiliedig ar senario a gaiff ei gyhoeddi ymlaen llaw;
 - 12.2. yn asesu cynnwys o unedau 2, 3 a 4 (un dasg yr un), ac yn ymgorffori cynnwys o uned 1 ym mhob tasg;
 - 12.3. yn cael ei gynnal o dan yr amodau a gaiff eu hamlinellu gan y corff dyfarnu a bydd eu hansawdd yn cael ei sicrhau'n allanol ar ôl cwblhau pob tasg;
 - 12.4. ddim yn asesu cynnwys uned 5;
 - 12.5. yn nodi'r math o dystiolaeth i'w chasglu a faint o dystiolaeth sydd ei hangen at ddibenion asesu.
13. Rhaid i'r mathau o gwestiynau yn yr asesiadau roi'r cyfle i ddysgwyr roi cymysgedd o atebion byr a hirach.
14. Rhaid i gynlluniau marcio asesiadau nodi sut mae'r marciau sydd ar gael ar gyfer pob cwestiwn neu dasg asesu yn gysylltiedig â'r deilliannau dysgu.
15. Rhaid i gyfleoedd asesu ar gyfer Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd fod ar gael yn ôl y galw.
16. Nid yw manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd yn nodi sawl gwaith y gellir ail-sefyll yr asesiadau.

Deilliannau

17. Bydd dysgwyr sy'n cwblhau pob asesiad gofynnol o fewn *Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd* yn cael tystysgrifau.

Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo

18. Wrth gyflwyno cymhwyster i Cymwysterau Cymru i'w gymeradwyo, rhaid i gorff dyfarnu ddarparu dogfen fanyleb, deunyddiau asesu enghreifftiol ar gyfer pob uned/cydran a dogfen esboniadol sy'n esbonio'r rhesymeg dros nodweddion cynllunio allweddol y cymhwyster arfaethedig (dogfen resymeg).

Gofynion rhesymeg

19. Diben y ddogfen resymeg yw cynorthwyo'r broses o adolygu a chymeradwyo cymhwyster, ac ni fwriedir iddi gael ei chyhoeddi.
20. Rhaid i'r ddogfen resymeg esbonio'r canlynol:
- 20.1. strwythur y cymhwyster, a'r rhesymau dros strwythuro'r cynnwys yn y ffordd honno;
 - 20.2. sut y bydd asesiadau mewnol ac allanol yn ymdrin â'r cynnwys dros amser (gan gynnwys manyleb y prawf asesu allanol);
 - 20.3. y strwythur asesu, gan gynnwys nifer yr unedau/elfennau asesu, a phwysoliadau, dyraniad marciau a hyd yr unedau/elfennau asesu hynny;
 - 20.4. cynllun cynlluniau marcio a sut y cânt eu defnyddio;
 - 20.5. sut y bydd asesiadau allanol yn cael eu cynnal yn ôl y galw;
 - 20.6. sut mae'r amodau a gaiff eu gosod ar gyfer asesiadau mewnol yn arwain at ddeilliannau dibynadwy, ac yn briodol ar gyfer pob lleoliad;
 - 20.7. sut y cafodd y gofyniad i gynnwys safbwynt Cymreig ei fodloni a sut mae'r dull gweithredu yn briodol i'r pwnc;
 - 20.8. y prosesau a ddefnyddir i osod a chynnal safonau yn yr asesiadau;
 - 20.9. y prosesau cynllunio a ddefnyddir i ddyfarnu'r cymhwyster, gan gynnwys rhesymeg dros y ffiniau arfaethedig ar gyfer pob cydran ac ar gyfer y cymhwyster ar y cyfan.

Gofynion gweithredol

21. Rhaid i'r fanyleb nodi'r gofynion gwybodaeth a chymhwysedd ar gyfer aseswyr, sicrhawyr ansawdd mewnol a sicrhawyr ansawdd allanol.
22. Rhaid i fanyleb y cymhwyster gynnwys gwybodaeth benodol am ofynion gweithredol, gan gynnwys:
 - 22.1. cofrestriadau;
 - 22.2. sicrhau ansawdd;
 - 22.3. prosesau asesu.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at:

Ymholiadau
Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2
Lôn Pencarn
Parc Imperial
Coedcernyw
Casnewydd
NP10 8AR

ymholiadau@cymwysteraucymru.org

Atodiad A

Deilliannau dysgu

Uned 1. Egwyddorion a gwerthoedd gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant (0-19 oed)

- 1.1 Deall sut mae deddfwriaeth, polisïau a chanllawiau cenedlaethol a fframweithiau yn cefnogi gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 1.2 Deall sut mae dulliau sy'n seiliedig ar hawliau yn berthnasol ar gyfer chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 1.3 Deall sut i hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant.
- 1.4 Deall sut i ddefnyddio dulliau gweithredu sy'n canolbwyntio ar y plentyn.
- 1.5 Deall sut mae ffordd gadarnhaol o gymryd risgiau yn cefnogi deilliannau cadarnhaol i blant.
- 1.6 Deall llesiant yng nghyd-destun gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 1.7 Deall sut i ddatblygu cydberthnasau cadarnhaol yng nghyd-destun 'ffiniau proffesiynol'.
- 1.8 Deall pwysigrwydd cyfathrebu'n effeithiol ym maes gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 1.9 Deall pwysigrwydd y Gymraeg a diwylliant Cymru am ofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 1.10 Deall sut y caiff dulliau gweithredu cadarnhaol eu defnyddio i gefnogi ymddygiad cadarnhaol plant.
- 1.11 Deall sut mae newid a phontio yn effeithio ar blant.
- 1.12 Deall sut y gall eich credoau, eich gwerthoedd a'ch profiadau eich hun mewn bywyd effeithio ar eich agwedd a'r ffordd rydych yn ymddwyn tuag at blant a'u teulu.

Uned 2. Iechyd, llesiant, dysgu a datblygu

- 2.1 Deall y ffactorau sy'n effeithio ar iechyd, llesiant, dysgu, datblygiad a chwarae plant.
- 2.2 Deall gwerth trefnu a defnyddio amgylcheddau i gefnogi iechyd, llesiant, chwarae, dysgu a datblygiad plant.
- 2.3 Deall rôl chwarae o ran cefnogi iechyd, llesiant, dysgu a datblygiad plant.
- 2.4 Deall sut i gefnogi datblygiad lleferydd, iaith a chyfathrebu.
- 2.5 Gwybod sut i gefnogi iechyd, llesiant a datblygiad plant ag anghenion cymorth ychwanegol.
- 2.6 Gwybod sut i helpu plant gyda'u gofal corfforol.
- 2.7 Deall pwysigrwydd maeth a hydradu ar gyfer iechyd a llesiant plant.
- 2.8 Deall y rolau a'r cyfrifoldebau sy'n gysylltiedig â rhoi meddyginiaeth mewn lleoliadau blynyddoedd cynnar a gofal plant.

Uned 3. Ymarfer proffesiynol fel gweithiwr blynyddoedd cynnar a gofal plant

- 3.1 Deall rôl, cyfrifoldebau ac atebolrwydd gweithiwr blynyddoedd cynnar a gofal plant.
- 3.2 Gwybod sut i ddatblygu partneriaethau a gweithio'n effeithiol mewn partneriaeth gydag eraill ym meysydd blynyddoedd cynnar, gofal plant, chwarae ac iechyd a gofal cymdeithasol.
- 3.3 Deall sut mae gweithio'n effeithiol mewn tîm yn cefnogi ymarfer da ym meysydd blynyddoedd cynnar a gofal plant.
- 3.4 Gwybod sut i drin gwybodaeth ym meysydd blynyddoedd cynnar a gofal plant.
- 3.5 Deall pwysigrwydd cynnal proffesiwn y gweithwyr blynyddoedd cynnar a gofal plant.
- 3.6 Deall sut mae datblygiad proffesiynol parhaus yn cyfrannu at ymarfer proffesiynol.

Uned 4. Diogelu plant

- 4.1 Deall diben deddfwriaeth, polisiâu cenedlaethol a chodau ymddygiad ac ymarfer proffesiynol sy'n ymwneud â diogelu plant.
- 4.2 Deall sut i weithio mewn ffyrdd sy'n diogelu plant rhag niwed, camdriniaeth ac esgeulustod.
- 4.3 Deall y ffactorau, y sefyllfaoedd a'r camau gweithredu a allai arwain neu gyfrannu at niwed, camdriniaeth neu esgeulustod
- 4.4 Deall sut i ymateb, cofnodi ac adrodd ar bryderon, datgeliadau neu honiadau sy'n ymwneud â diogelu.

Uned 5. Iechyd a diogelwch ym meysydd gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant

- 5.1 Deall sut i fodloni gofynion deddfwriaethol o ran iechyd a diogelwch yn y gweithle.
- 5.2 Deall sut y caiff asesiadau risg eu defnyddio i gefnogi iechyd a diogelwch yn y gweithle.
- 5.3 Deall sut i hyrwyddo diogelwch tân mewn lleoliadau gwaith.
- 5.4 Deall egwyddorion allweddol symud a thrin a symud a lleoli.
- 5.5 Deall prif achosion heintiau a sut i atal heintiau rhag lledaenu yn y gweithle.
- 5.6 Gwybod sut i roi mesurau diogelwch bwyd ar waith.
- 5.7 Gwybod sut i storio, defnyddio a chael gwared ar sylweddau peryglus yn ddiogel.
- 5.8 Gwybod sut i gynnal diogelwch yn y lleoliad gwaith.
- 5.9 Gwybod sut i reoli straen.